

Пригодій Алла
*кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри професійної освіти
та безпеки життєдіяльності Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
(м. Чернігів)*

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Розвиток сучасного суспільства висуває все більші вимоги до якості підготовки випускників закладів вищої освіти. Одним з важливих засобів оптимізації освітнього процесу в сучасних умовах є вибір ефективних педагогічних технологій.

Педагогічна технологія відображає модель навчально-виховного і управлінського процесів закладу освіти і об'єднує в собі зміст, форми і засоби кожного з них [1].

Педагогічна технологія – це знання про діяльність як засобу здійснення педагогічного впливу [3].

Педагогічна технологія дозволяє попередньо проектувати навчально-виховний процес і, будучи складовою педагогічної системи, кінцевим результатом відповідає запитам сучасного суспільства [2].

Використання педагогічних технологій в освітньому процесі досліджували ряд вітчизняних та зарубіжних учених: В. Беспалько, С. Гончаренко, М. Дичківська, А. Нісімчук, Н. Наволокова, О. Падалка, О. Пометун, Г. Селевко, О. Шпак та ін. На сьогоднішній день проблема використання сучасних педагогічних технологій в умовах вищої школи набуває особливої гостроти та значущості.

Застосування педагогічної технології дозволяє визначити цілі освітнього процесу, мотиви їх досягнення, здійснення контролю якості навчання, розвиток особистості студента, оцінки результату навчального процесу [4].

Схема педагогічної системи, представлена В.П. Беспальком включає дидактичні завдання та, власне, технологію навчання. Ціль дидактичного завдання – формування особистісних якостей за допомогою навчально-виховного процесу на базі інтелектуальних, мотиваційних та інших складових особистості [5].

До педагогічних технологій, що застосовуються у вищій школі відносять:

- інформаційно-комунікаційні;
- керована самостійна робота студента;
- імітаційно-моделюючі (ігрові, тренінги);
- модульно-рейтингові;
- тестові та діагностичні системи оцінювання рівня компетентності;
- проєктно-дослідницька;

- дистанційного навчання.

У світлі змін у суспільстві постало питання перетворення педагогічного процесу у вищій школі. Вирішити завдання підготовки фахівців, які відповідають вимогам часу, допоможе впровадження технологічних інновацій в освітній процес вищої школи. Максимально ефективне використання інформаційних, комунікаційних та інтерактивних технологій, створення та розвиток універсальної освітньої сфери, стимулювання становлення нової культури педагогічного мислення – завдання сучасної вищої школи.

В умовах формування інноваційного суспільства функціональними особливостями освіти є не лише надання учням накопиченого у попередні роки обсягу знань та навичок, а й розвиток здатності до сприйняття та використання на практиці нових наукових ідей, інструментів та методів.

Світ, у якому живе людина, стає складним і водночас суперечливим. Щоб виробити розумну стратегію свого життя в ньому, необхідно мати досить високий інтелектуальний і творчий потенціал, високий професіоналізм.

Важливо, щоб усі навчальні технології були орієнтовані на людину, тобто на того, хто навчається. Серед показників того, що конкретна педагогічна технологія викладання навчального предмета у вищій школі є ефективною, є: наявність мотивації до навчання; сприятливий, комфортний освітній простір; досягнення успіху, задоволення пізнавальних потреб та потреби у самореалізації; повне занурення в процес навчання; достатність часу на засвоєння нових знань та вмінь.

Сучасна педагогічна практика потребує створення відносно простого і водночас максимально універсального інструментарію здійснення особистісного та професійного розвитку студентів. Цей інструментарій повинен розкрити структуру цього розвитку та його динаміку в інноваційних технологіях навчання, у моделюванні нового освітнього середовища. У цьому контексті слід переглянути основні компоненти освіти: зміст, форми, методи, технології навчання, методичне забезпечення (зокрема підручники), функції викладача.

Впровадження інноваційних інформаційних технологій видозмінюють освітні процеси, відкриваючи широкі перспективи та нові можливості. Електронні підручники, комп'ютерні програми самонавчання, інтерактивні ділові ігри, дистанційні форми навчання, віртуальне спілкування, побудова каналів, портів, трансляції дозволяють використовувати величезну кількість інформації; використовувати отримані знання, застосувати їх для досягнення мети у навчальному процесі, практичній діяльності, доповнивши їх особистісно-ціннісним змістом – перспективи вищої школи.

Створення компетентнісної моделі фахівця – випускника ЗВО можливе лише за чітко спроектованої педагогічної технології, тобто визначення дидактичних завдань з застосуванням інноваційних освітніх технологій на сучасній інформаційно-технологічній та комунікативній базі,

що зумовлює позитивний підсумок роботи всіх учасників педагогічного процесу вищої школи.

Таким чином, діяльність викладача ЗВО в сучасних умовах повинна бути спрямована на створення сприятливих умов (середовища, технологій) для самостійного навчання, розвитку індивідуальних здібностей студентів.

Використання традиційних, впровадження інноваційних та інформаційних технологій, самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів підвищить їх репродуктивний рівень, творчий та дослідницький потенціали, дозволить сформуувати конкурентоспроможну особистість.

Список використаних джерел:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
2. Дичківська М.І. Інноваційні педагогічні технології: практикум. Київ: Слово, 2013. 448 с.
3. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Просвіта, 2000. 368 с.
4. Сисоєва С.О. Педагогічні технології: коротка характеристика сутнісних ознак. Педагогічний процес: теорія та практика. 2006. (2). С. 127-131.
5. Які вони, сучасні педагогічні технології? Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. Київ: Плеяди, 2009. № 3. С. 27-31.